

מפי אחרים עד שיכפרו בהן העדים בבית דין — דברי רבי מאיר.

וחכמים אומרים: בין אם נשבע העד מפי עצמו, ובין אם הוא הושבע מפי אחרים, אינן חייבין העדים עד שיכפרו בהן בבית דין?

וחייבין העדים קרבן שבועת העדות, בין על זדון השבועה, שהיו מזידים באופן מוחלט, בכך שידעו את האמת שכפירתם בשבועה היא בשקר, וגם ידעו את חומרת מעשיהם שהם מתחייבים בקרבן עולה ויורד. ובין על שגגתה, שלא ידעו את חומר הענין שמתחייבים בקרבן. אבל שגגה זו היתה ביחד עם זדון העדות, שידעו את העדות, ובכל זאת כפרו בשבועה ואמרו שאינם יודעים.

אבל, אינן חייבין בקרבן על שגגתה המוחלטת של שבועת העדות, כאשר הם שכחו מהעדות, ובשעה שנשבעו או הושבעו לבוא ולהעיד, הם היו סבורין באמת שאין הם יודעים את העדות, ולכן נשבעו שאינם יודעים.

ומה הן חייבין על זדון השבועה — קרבן עולה ויורד?

גמרא:

דנה הגמרא: מנא הני מילי שאשה פסולה (4) להעיד?

דתנו רבנן: אמרה תורה [דברים יט] "על פי שני עדים או שלשה יקום דבר! כי יקום עד חמס באיש לענות בו סרה. ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני ה', לפני הכהנים והשופטים".

ודרשינן: "ועמדו שני האנשים" — בעדים הכתוב מדבר, ולא בבעלי הדין. שהרי לפני כן נאמר "כי יקום עד". וכיון שאמר הכתוב "אנשים" לגבי עדים, בא הכתוב ללמד שנשים אינן כשרות להעיד.

אתה אומר שהכתוב מדבר בעדים, או אינו אלא בבעלי דינין?

הפסול חייב קרבן שבועת העדות? רע"א בתשובותיו סימן קע"ט והשב שמעתתא [ז א] סוברים שיהיה פטור, וכן כתב הגר"ח [הלכות רוצח ט טו] שכך הוא פשוט דברי המשנה האומרת שנשים ופסולי עדות אין בהם קרבן שבועה, ומשמע שבכל ענין, ואפילו הם נאמנים לגבי ממון, הם פטורים, כי אין הם מתקבלים בתורת עדות אלא בתורת נאמנות.

וכתב רע"א, שאם קיבל עליו הבעל דין את עדותו של עד אחד, אם הוא עד כשר, מתקבלת עדותו כעדות גמורה, וחייב עליה קרבן שבועת

ודנו האחרונים, הרי בלי תביעת התובע להעיד, גם בדיני ממונות אין חיוב קרבן כי אין לו מצוה להעיד, ואם כן, בדיני נפשות, שאין בהם תובע, אין צורך למעט אותם מקרבן.

ועין באבי עזרי [הלכות עדות] שהמיעוט הוצרך כאשר תובע הנאשם מהעדים שיבואו ויעידוהו שאינו חייב מיתה, שאז הם חייבים להעיד מצד חובת עדות.

4. יש לדון, במקום שעדות של עד פסול מתקבלת אפילו לגבי ממון, האם יהיה העד